

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 151/2015-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. apríla 2015 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátskou kanceláriou GABE – BB, s. r. o., Profesora Sáru 3873/44, Banská Bystrica, konajúcej prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. Gabriely Muránskej Matuškovéj, PhD., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Cob 57/2013 z 18. júna 2014 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obdo 58/2014 z 25. novembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. februára 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Cob 57/2013 z 18. júna 2014 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Obdo 58/2014 z 25. novembra 2014 (ďalej aj „uznesenie najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že uznesením najvyššieho súdu bolo dovolanie sťažovateľky podané proti rozsudku krajského súdu odmietnuté z dôvodu neprípustnosti, a preto sa dovolací súd (najvyšší súd) dovolaním napadnutým rozsudkom krajského súdu po vecnej stránke nezaoberal.

Sťažovateľka je toho názoru, že uznesením najvyššieho súdu bolo porušené jej právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie garantované v čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže najvyšší súd v odôvodnení svojho uznesenia síce uvádza, že prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) zakladá okrem iného aj absencia riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, z dôvodu ktorého je také rozhodnutie nepreskúmateľné, ale súčasne sedem konkrétnych námietok, ktoré sťažovateľka v dovolaní uviedla a pre ktoré je rozsudok krajského súdu podľa jej názoru arbitrárny a nepreskúmateľný (a preto riadne neodôvodnený), riadne nepreskúmal a neuviedol, z akých dôvodov považuje uvedené námietky za nedôvodné, resp. za také, ktoré nemali podstatný význam v konaní.

V tejto súvislosti sťažovateľka poukazuje na skutočnosť, že nie je možné sa stotožniť s názorom najvyššieho súdu, že sa zaoberal aj jej argumentmi uvedenými v odvolaní, keďže *„zo samotného dovolania vyplývajú tie konkrétne výhrady (arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu – vrátane námietky, že odvolací súd sa*

nevysporiadal so zásadnými námietkami sťažovateľa uvedenými v odvolaní“, ktoré majú podľa názoru sťažovateľky podstatný vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Vzhľadom na uvedené je sťažovateľka toho názoru, že nedostatok odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu, ktorého následkom je arbitrárnosť takéhoto rozhodnutia, je z ústavného hľadiska neospravedlňiteľný a neudržateľný.

Zo sťažnosti a z jej príloh ďalej vyplýva, že rozsudkom krajského súdu bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 24 Cb 171/2008 z 20. novembra 2012 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“), ktorým bol žalobný návrh sťažovateľky na zaplatenie istiny v sume 39 741,75 € s príslušenstvom zamietnutý, ktorým bolo vyhovené vzájomnému návrhu obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaný“), na zaplatenie sumy 7 532,43 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 14,25 % ročne zo sumy 7 532,43 € od 10. mája 2008 do zaplatenia a ktorým bola sťažovateľka zaviazaná na úhradu trov prvostupňového konania.

V odôvodnení svojho rozhodnutia sa krajský súd v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku okresného súdu a nad rámec uvedeného len stručne uviedol, že dôkazné bremeno preukázania hodnoty znehodnotených stravných lístkov a preukázania skutočnej škody spočívalo na sťažovateľke, ktorá dôkazné bremeno v konaní neunesla. Rozsudok okresného súdu je podľa sťažovateľky založený na týchto právnych názoroch:

- „ *právny základ a výška sťažovateľom uplatnených pohľadávok v celkovej výške 39.741,75 EUR nebola medzi stranami sporná (s čím sa sťažovateľ v celom rozsahu stotožňuje)*,

- *sporná bola výlučne protipohľadávka spoločnosti [REDAKOVANÉ] vo výške 47.294,73 EUR (1.424.801,- Sk), ktorá spoločnosti [REDAKOVANÉ] údajne vznikla titulom škody na zásielke, ktorej prepravu obstarával sťažovateľ,*

- *dohodu o zodpovednosti za škodu obsiahnutú v čl. V. zasielateľskej zmluvy považoval prvostupňový súd za platnú, nakoľko § 373 Obchodného zákonníka nemá kogentnú povahu, a uvedené ustanovenie nepovažoval za rozporné s dobrými mravmi,*

- podľa názoru súdu sťažovateľ, ktorý mal v zmysle uzatvorenej zasielateľskej zmluvy postavenie zasielateľa, zodpovedá nielen za obstaranie prepravy, ale aj za prepravu samotnú v prípade, ak ju uskutočňuje sám,

- podľa názoru súdu je irelevantné, či obsahom zásielok boli použité alebo nepoužité stravné lístky, nakoľko nepoužité stravné lístky slúžia jednoznačne ako platidlo, a použité znehodnotenú stravnú lístky sú zase podkladom pre plnenie žalovaného vo vzťahu k jeho zmluvnými partnerom, a to vo všetkých prípadoch vo výške odvíjajúcej sa od nominálnej hodnoty stravného lístku, čím podľa názoru súdu vznikla spoločnosti [REDACTED] nepochybne škoda vo výške 1.424.801,- Sk, a to v dôsledku zavinenia sťažovateľa.“

Podľa názoru sťažovateľky krajský súd ako odvolací súd stotožňujúc sa s odôvodnením prvostupňového rozhodnutia:

1. „neprípustným spôsobom preniesol povinnosť tvrdenia a dôkazné bremeno preukázania okolností zodpovednostného vzťahu (porušenie povinnosti, vznik škody, jej výšku a príčinnú súvislosť) z poškodeného (spoločnosti [REDACTED]) na sťažovateľa – za ústavne nekonformné, preto sťažovateľ považuje odôvodnenie rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave (str. 4 rozsudku), v zmysle ktorého to mal byť práve sťažovateľ, kto mal preukazovať obsah zásielky a jej hodnotu (ako predpoklad vzniku škody a jej výšky), a nie spoločnosť [REDACTED], ako poškodený, ktorý sa domáha náhrady škody“;

2. z odôvodnenia rozsudku krajského súdu „nie je zrejmé, na základe akého zákonného ustanovenia bol zodpovednostný vzťah konajúcim súdom vlastne riešený, t. j. či v zmysle všeobecného ustanovenia § 373 Obchodného zákonníka, alebo podľa ust. § 622 Obchodného zákonníka (zodpovednosť dopravcu za škodu na zásielke) alebo podľa § 603 ods. 2 Obchodného zákonníka (zodpovednosť zasielateľa za škodu na zásielke). Uvedené má význam najmä z toho hľadiska, že kým zodpovednosť podľa § 622 a 603 ods. 2 Obchodného zákonníka sa týka výlučne priamej škody na zásielke (ako rozdiel hodnoty zásielky veci pred a po poškodení) náhrada škody podľa § 373 Obchodného zákonníka sa týka aj iných napr. nepriamych škôd súvisiacich so škodou na zásielke, akým je napr. strata majetkového práva vzniknutá na základe priamej škody na zásielke (k rozlíšeniu medzi priamou škodou na zásielke podľa § 603 ods. 2 resp. podľa § 622 Obchodného zákonníka, a medzi škodou

súvisiacou so škodou na zásielke podľa § 373 Obchodného zákonníka, poukazoval sťažovateľ v podanom odvolaní – okrem iného na rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 22.12.2008, č. k. 61Cb/153/2008 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Cob/82/2009). Z uvedeného dôvodu je rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave arbitrárne. Nad rámec uvedeného sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že v čl. V. zasielateľskej zmluvy je riešená výlučne priama škoda na zásielku (vrátane dohodnutej výšky náhrady takto spôsobenej škody) avšak nie je riešená iná škoda vzniknutá so škodou na zásielke, ktorá sa má spravovať ust. § 373 Obchodného zákonníka, pričom predpoklady takejto škody ako aj výška škody sa má spravovať zákonnými ustanoveniami Obchodného zákonníka týkajúcich sa náhrady škody (vrátane náhrady skutočnej škody) – t. j. v prípade znehodnotených stravných lístkov (pri ktorých konajúci súd má pravdepodobne za to, že išlo o stratu majetkového práva) sa výška škody nespravuje zasielateľskou zmluvou, ale Obchodným zákonníkom, a preto práve spoločnosť [REDACTED] mala preukázať predpoklady náhrady škody, vrátane preukázania skutočnej škody.“;

3. z jeho rozhodnutia nie je vôbec zrejmé, prečo podľa názoru konajúceho súdu došlo ku škode zavinením sťažovateľky, keď k odcudzeniu zásielky došlo zavineným protiprávnym konaním tretej osoby, ktorá sa vlámala do motorového vozidla a zásielku prepravovanú sťažovateľkou odcudzila. Z rozhodnutia taktiež nie je zrejmé, aká je príčinná súvislosť medzi konaním sťažovateľky (zasielateľa) a stratou zásielky a medzi protiprávnym zavineným konaním tretej osoby a stratou zásielky, a ktoré z týchto konaní sú v priamej príčinnej súvislosti so škodou, ktorá údajne vznikla žalovanému. V prípade, ak k údajnej škode došlo zavinením viacerých osôb, z rozhodnutia nie je zrejmé, aký je podiel ich zodpovednosti na škode s ohľadom na ich zavinenie;

4. «... neprípustným spôsobom „preskočil“ základné prvky zodpovednostného vzťahu (preukázanie zavinenia, vzniku škody a príčinnej súvislosti), a výlučne na základe čl. V. zasielateľskej zmluvy (ktorá upravuje dohodnutú výšku škody fixnou sumou – pre určenie výšky škody rozhoduje hodnota zásielky podľa prepravného listu) zaviazal na náhradu škody» sťažovateľku, pričom s jej námietkami sa žiadnym spôsobom nevysporiadal, pretože:

a) v prípade, ak boli obsahom zásielky nové (nepoužité) stravné lístky, dôkazné bremeno preukázania tejto skutočnosti vrátane ich počtu a hodnoty spočívalo podľa sťažovateľky na žalovanom, ktorý by bol v konaní aktívne vecne legitimovaný na vymáhanie náhrady škody výlučne vtedy, ak by preukázal, že je vlastníkom týchto stravných lístkov. Uvedená skutočnosť však v konaní preukázaná nebola a s uvedeným sa konajúci súd žiadnym spôsobom nevysporiadal,

b) v prípade, ak boli obsahom zásielky použité (znehodnotené) stravné lístky, čo žalovaný potvrdil počas súdneho konania, konajúci súd podľa sťažovateľky relevantným spôsobom nezdôvodnil, aká škoda týmto žalovanému mohla vzniknúť, keďže znehodnotené stravné lístky sú podkladom pre plnenie žalovaného jeho zmluvným partnerom, z čoho vyplýva, že nie žalovaný, ale výlučne jeho zmluvní partneri sú osobami poškodenými v prípade nedoručenia takýchto stravných lístkov. Ak by nedošlo k odcudzeniu nepoužitých stravných lístkov a tieto by boli riadne doručené žalovanému, vznikla by mu povinnosť zaplatiť svojim zmluvným partnerom sumu vo výške nominálnej hodnoty stravných lístkov (zníženú o dohodnutú odplatu). Ak však k doručeniu stravných lístkov nedošlo, potom žalovanému podľa sťažovateľky táto povinnosť nevznikla a jeho majetok sa nezmenšil. To znamená, že jedinými poškodenými z titulu nedoručenia znehodnotených stravných lístkov sú práve stravovacie zariadenia (zmluvní partneri žalovaného), ktorým z dôvodu nedoručenia stravných lístkov nebude plnené zo strany žalovaného. Týmto zmluvným partnerom bola sťažovateľka na základe právoplatných rozhodnutí konajúcich súdov, na ktoré sťažovateľka v konaní poukázala, povinná nahradiť škodu vo výške nominálnej hodnoty takto nedoručených použitých stravných lístkov;

5. krajský súd sa tiež žiadnym spôsobom nezaoberal námietkou sťažovateľky, aká škoda vlastne žalovanému vznikla, keďže bez škody nie je možné ani teoreticky uvažovať o náhrade škody. Podľa názoru sťažovateľky vzhľadom na dispozitívnu právnu úpravu náhrady škody v Obchodnom zákonníku je možné odchyľne od zákona dohodnúť, napr. otázku zavinenia, dôvody vylučujúce zodpovednosť, ako aj rozšírenie škôd, na ktoré sa vzťahuje náhradová povinnosť. Na druhej strane zmluvné obmedzenie náhrady škody – v danom prípade stanovenie výšky náhrady škody fixnou sumou – je podľa názoru sťažovateľky neplatné zmluvné dojednanie pre jeho rozpor s ust. § 386 Obchodného

zákonníka (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 27. marca 2008 sp. zn. 32 Odo 1651/2005);

6. ak by aj ústavný súd dospel k záveru platnosti zmluvného dojednania zasielateľskej zmluvy o povinnosti nahradiť škodu v konkrétnej vopred stanovenej výške, sťažovateľka poukazujúc na právne závery Najvyššieho súdu Českej republiky z 23. apríla 2007 sp. zn. 32 Odo 235/2006 je toho názoru, že takéto dojednanie malo byť podrobené preskúmaniu z toho hľadiska, či nie je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, resp. či sa neprieči dobrým mravom. Sťažovateľka v priebehu súdneho konania poukazovala na rozhodnutia, ktorými bola zaviazaná na náhradu škody voči stravovacím zariadeniam, na základe ktorých im plnila v podstate za žalovaného, a taktiež namietala, že požadovanie náhrady škody zo strany žalovaného je potom v rozpore s dobrými mravmi. S uvedenou odvolacou námietkou sa krajský súd žiadnym spôsobom vo svojom rozhodnutí nezaoberal;

7. konajúci súd sa tiež nezaoberal ani možnosťou aplikácie inštitútu zmluvnej pokuty na daný zmluvný vzťah, teda či zmluvne dohodnutú náhradu škody vo vopred určenej fixnej sume v prípade nesplnenia zmluvnej povinnosti (t. j. doručiť zásielku riadne a včas) nie je možné považovať za dohodu o zmluvnej pokute. Uvedené má význam aj z toho hľadiska, že kým náhradu škody nemôže konajúci súd v obchodnoprávných vzťahoch znížiť, tak je jeho zákonnou povinnosťou (ex offo) znížiť neprimerane vysokú zmluvnú pokutu, resp. nepriznať plnenie z titulu zmluvnej pokuty z dôvodu jej rozporu s dobrými mravmi.

Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol, že rozsudkom krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby zrušil napadnuté rozhodnutia a priznal sťažovateľke trovy právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 uznesením najvyššieho súdu

Sťažovateľka sa v prvom rade domáha, aby ústavný súd vyslovil, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Pri výklade základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Vychádzajúc zo sťažnosti sa preto ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti zaoberal otázkou, či napadnuté uznesenie najvyššieho súdu opodstatňuje prijatie sťažnosti na ďalšie konanie vo vzťahu k sťažovateľkou formulovanej požiadavke na ochranu ústavnosti v rozsahu ňou označených práv podľa ústavy a dohovoru, teda či účinky výkonu

právomoci najvyššieho súdu sú zlučiteľné s ústavnými limitmi vyplývajúcimi zo sťažovateľkou označeného základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie.

Podstatu obrany sťažovateľky poukazujúcej na nezákonnosť a z nej vyplývajúcu neústavnosť záverov najvyššieho súdu obsiahnutých v odôvodnení jeho uznesenia, ktorým dovolanie sťažovateľky odmietol ako procesne neprípustné, možno zhrnúť do týchto námietok:

- záver najvyššieho súdu o neexistencii dovolacieho dôvodu v zmysle § 237 písm. f) OSP nie je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, pretože sťažovateľke bola odňatá možnosť konať pred súdom, keďže krajský súd svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, čím sa jeho rozhodnutie stalo nepreskúmateľným a arbitrárnym,

- odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu je nedostatočné, pretože sa v ňom najvyšší súd podstatnými dovolacími námietkami sťažovateľky vôbec nezaoberal.

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné uviesť, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatismutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Zo subsidiárnej štruktúry systému ochrany ústavnosti ďalej vyplýva, že práve všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie práv a slobôd vyplývajúcich z ústavy alebo dohovoru (I. ÚS 4/00), preto právomoc ústavného súdu pri ochrane práva každého účastníka konania nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 13/01), alebo všeobecné súdy neposkytnú ochranu označenému základnému právu sťažovateľa v súlade s ústavnoprocenými princípmi, ktoré upravujú výkon ich právomoci.

Právo na súdnu ochranu (ako aj právo na spravodlivé súdne konanie) sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacieho konania. V dovolacom konaní procesné podmienky vo všeobecnosti upravujú ustanovenia § 236 a nasl. OSP. V rámci všeobecnej úpravy prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu z ustanovenia § 237 OSP výslovne vyplýva, že dovolanie je prípustné, len pokiaľ ide o prípady uvedené v písm. a) až g) tohto zákonného ustanovenia. Dovolanie je prípustné aj proti uzneseniu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v § 239 OSP.

V súvislosti s námietkou sťažovateľky, podľa ktorej v jej právnej veci existoval dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) OSP, najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol:

„Podľa tvrdenia dovolateľa mu bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že odvolací súd svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil (§ 157 ods. 2 O. s. p.) a z tohto dôvodu je rozsudok odvolacieho súdu arbitrárny a nepreskúmateľný.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzanými účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, či už prvostupňového ale aj odvolacieho, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. US 115/03).

Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, je však dovolací súd toho názoru, že Krajský súd v Bratislave rozsudok, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa náležite odôvodnil v súlade s ust. § 157 ods. 2

O. s. p., ktoré sa v plnej miere uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O. s. p.). V zmysle citovaného ustanovenia, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Dovolací súd na tomto mieste poukazuje na podstatný rozdiel medzi prvostupňovým rozhodnutím a rozhodnutím odvolacieho súdu spočívajúci v tom, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia vydaného v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/2005). Aj napriek vyššie uvedenému je rozhodnutie odvolacieho súdu náležité odôvodnené, odvolací súd do svojho odôvodnenia pojal kľúčové argumenty, na základe ktorých rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II potvrdil, a z tohto dôvodu je odôvodnenie napadnutého rozhodnutia ústavne akceptovateľné. Napriek tomu, že ust. § 219 ods. 2 O. s. p. umožňuje odvolaciemu súdu v prípade stotožnenia sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia obmedziť sa len na skonštatovanie jeho správnosti, Krajský súd v Bratislave na zdôraznenie jeho správnosti uviedol, že v sporovom konaní sa uplatňuje prejednávací zásada, ktorá zahŕňa jednak povinnosť tvrdenia, a jednak dôkaznú povinnosť. Konštatoval, že následky spojené s ich nesplnením v podobe nepriaznivého rozhodnutia nesie ten účastník konania, ktorý tieto povinnosti nesplnil, teda žalobca, ktorý tvrdil, že z vykonaného dokazovania nevyplýva, aká bola hodnota znehodnotených stravných lístkov a skutočná škoda. Odvolací súd na základe uvedeného konštatoval vecnú správnosť napadnutého rozsudku ako aj správne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu jasne a zrozumiteľne vyplýva, že sa stotožňuje s hodnotením prejednáwanej veci súdom prvého stupňa, pričom odvolací súd sa zaoberal aj námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní.

Na základe uvedeného má preto dovolací súd za to, že odvolací súd pri odôvodnení svojho rozhodnutia postupoval v súlade s právnymi predpismi a žalobcovi zastúpenému v odvolacom konaní advokátom neznemožnil uplatniť zákonné procesné práva priznané mu právnym poriadkom o občianskom súdnom konaní na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že dovolávateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I.ÚS 188/06).“

V súvislosti s námietkou sťažovateľky, podľa ktorej konanie v jej právnej veci je postihnuté inou vadou, ktoré mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval:

„Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z hľadiska dovolateľom tvrdenej existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné. O tento prípad ale v prejednávanej veci nejde.

V ďalšej časti svojho dovolania dovolateľ tvrdí, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ale síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci však prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ale iba

proti takému, proti ktorému ho zákon pripúšťa. Pokiaľ nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia. V prejednávanej veci by uvedený dovolací dôvod bolo možné úspešne použiť, len ak by prípustnosť dovolania vyplývala z ust. § 238 O. s. p., v posudzovanom prípade však tomu tak nie je.“

Ústavný súd vychádzajúc z uvedeného konštatuje, že najvyšší súd postupoval v súlade s procesnoprávnymi predpismi, keď odmietol dovolanie podané sťažovateľkou ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, po skonštatovaní neexistencie dovolacích dôvodov v zmysle § 237 OSP s osobitným zameraním sa na tvrdenie sťažovateľky, že konanie je postihnuté vadou podľa § 237 písm. f) OSP. Takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu Občiansky súdny

poriadok výslovne umožňuje, preto použitý spôsob v konkrétnom prípade nemohol znamenať odopretie prístupu k súdnej ochrane v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku. Uznesenie najvyššieho súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov a nejde o arbitrárne rozhodnutie nezlučiteľné s aplikovanými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku.

Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

V súvislosti s námietkou sťažovateľky o nedostatočnom odôvodnení uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené a s poukazom na to, že obsahom označeného základného práva nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97), sťažnosť sťažovateľky, ktorou namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru samotným napadnutým uznesením najvyššieho súdu považujúc ho za arbitrárne, odmietol v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 rozsudkom krajského súdu

Sťažovateľka sa domáha ochrany základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým bol žalobný návrh sťažovateľky na zaplatenie istiny v sume 39 741,75 € s príslušenstvom zamietnutý, ktorým bolo vyhovené vzájomnému návrhu žalovaného na zaplatenie sumy 7 532,43 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 14,25 % ročne zo sumy 7 532,43 € od 10. mája 2008 do zaplatenia a ktorým bola sťažovateľka zaviazaná na úhradu trov prvostupňového konania.

Vo vzťahu k rozsudku krajského súdu ústavný súd považoval lehotu na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy pre porušenie základných práv a slobôd za zachovanú, a to vzhľadom na judikatúru ústavného súdu reflektujúcu rozhodovaciu ESLP (pozri rozsudok z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54), ktorá v prípade procesného rozhodnutia dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania (v tomto prípade z dôvodu neprípustnosti dovolania) garantuje zachovanie lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu druhostupňového súdu (podobne III. ÚS 114/2010, III. ÚS 81/2012), samozrejme, za predpokladu, že sťažnosť bola podaná v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu.

V súvislosti s namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľka vyjadrila v sťažnosti nespokojnosť s napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorý považuje za arbitrárne, nepreskúmateľné a neodôvodnené rozhodnutie, ktorým sa jej odňala možnosť konať pred súdom. Krajský súd podľa sťažovateľky neprípustným spôsobom preniesol dôkazné bremeno preukázania okolností vzniku zodpovednosti za spôsobenú škodu zo žalovaného (poškodeného) na sťažovateľku, pričom nie je zrejmé, pod ktoré ustanovenia Obchodného zákonníka bol tento právny vzťah konajúcimi súdmi podriadený (či podľa § 373 Obchodného zákonníka alebo podľa § 622 Obchodného zákonníka, alebo podľa § 603 ods. 2 Obchodného zákonníka). Súčasne krajský súd nepreskúmal otázku zavinenia za spôsobenú škodu ani existenciu príčinnej súvislosti medzi konaním sťažovateľky a vznikom škody, teda nedostatočne vyhodnotil základné prvky zodpovednostného vzťahu. Nezaoberal sa ani námietkou sťažovateľky o tom, aká škoda žalovanému vznikla, keďže nedoručením použitých stravných lístkov žalovanému mohla vzniknúť škoda výlučne jeho zmluvným partnerom (stravovacie zariadenia), a nie žalovanému, ktorého majetok sa nezmenšil. Konajúce súdy sa nezaoberali ani možnosťou aplikácie inštitútu zmluvnej pokuty v danej veci.

Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu ku všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým ako „pánom zákonov“ prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07), že ochrana ústavou, prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy).

V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07). S ohľadom na tieto atribúty ústavný súd preskúmal rozsudok krajského súdu.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd uvádza, že mu zásadne neprislúcha hodnotiť skutkové zistenia všeobecných súdov a ani výklad zákona, ktorý v danej konkrétnej veci všeobecný súd aplikoval.

Krajský súd v napadnutom rozsudku v relevantnej časti jeho odôvodnenia po skonštatovaní, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku okresného súdu, uviedol:

„Odvolací súd konštatuje vecnú správnosť napadnutého rozsudku a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku dodáva, že súd prvého stupňa správne vyhodnotil skutkový stav a vec správne právne posúdil a reflektujúc dôvody odvolania uvádza, že prvostupňový súd správne dospel k záveru, že na strane žalovaného došlo ku vzniku škody vo výške 1.424.801,- Sk v dôsledku zavinenia žalobcu ako zasielateľa a súčasne dopravcu. Odvolací súd k uvedenému dodáva, že súd rozhoduje na základe zisteného skutkového stavu z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti (§ 153 ods. 1 O. s. p.). V sporovom (teda aj v tomto) konaní sa uplatňuje prejednacia zásada, kedy má účastník jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie ten účastník konania, ktorý tieto povinnosti nesplnil, čo je v tomto prípade žalobca, ktorý tvrdil, že z vykonaného dokazovania nevyplýva, aká bola hodnota znehodnotených stravných lístkov a skutočná škoda. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, či sú v konaní preukázané jeho tvrdenia a či vzhľadom na takto preukázané skutočnosti je možné rozhodnúť vo veci samej v jeho prospech. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti preto odvolací súd konštatuje vecnú správnosť napadnutého rozsudku a správne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa, ktorý žalobu zamietol v celom rozsahu vyhovel vzájomného návrhu.“

Vzhľadom na obsahovú spojitosť uznesenia krajského súdu s uznesením okresného súdu ústavný súd považuje za potrebné v ďalšom poukázať aj na podstatnú časť odôvodnenia rozsudku okresného súdu, v ktorom okresný súd uviedol:

„Po vyhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že medzi žalobcom ako zasielateľom a žalovaným ako príkazcom bola uzavretá v písomnej forme platná zasielateľská zmluva, ktorej neoddeliteľnou súčasťou neboli všeobecné obchodné podmienky, ale len v článku I. zmluva odkazovala na platné obchodné podmienky zasielateľa vo vzťahu k uskutočneniu prepravy, ale zo zmluvy nie je zrejmé, že by tieto obchodné podmienky boli k zmluve priložené alebo by v čase uzatvárania zmluvy boli žalovanému známe. V každom prípade však prednosť pred akýmkoľvek znením obchodných podmienok má uzavretá zasielateľská zmluva zo dňa 29.6.2000 v znení jej písomných dodatkov. V priebehu konania nebola sporná výška, skutkový základ a právny titul nárokov uplatnených žalobcom a rovnako nebola sporná výška, skutkový základ a právny titul nároku uplatneného žalovaným vzájomným návrhom z titulu faktúry č. 370618, ktorou žalovaný vyúčtoval žalobcovi cenu za dodané stravné poukážky. Sporné bolo medzi účastníkmi konania uplatňovanie nároku na náhradu škody a následne započítania vzájomných pohľadávok a záväzkov. Dohoda zmluvných strán o zodpovednosti za škodu je obsiahnutá v článku V. zasielateľskej zmluvy, pričom súd sa nestotožnil s právnym názorom právnej zástupkyne žalobcu o absolútnej neplatnosti tohto ustanovenia zmluvy, nakoľko zo znenia § 263 Obchodného zákonníka, v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zasielateľskej zmluvy, je zrejmé, že žiadne z ustanovení zákona upravujúcich zasielateľskú zmluvu a náhradu škody, s výnimkou ustanovenia § 376, nebolo kogentným ustanovením zákona. Súčasne, je potrebné tiež konštatovať, že ustanovenie článku V. zasielateľskej zmluvy nie je ani v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko jeho obsah bol výsledkom slobodnej vôle zmluvných strán, pričom jednoznačne predmetná zasielateľská zmluva zakladala medzi účastníkmi konania dlhodobý obchodnoprávny vzťah s často sa opakujúcimi plneniami vo veľkom finančnom i objemovom rozsahu. Z vykonaného dokazovania je tiež nesporné, že dňa 30.11.2007 došlo k odcudzeniu zásielok, pričom žalovaný jednoznačne preukázal celkovú hodnotu odcudzených zásielok podľa prepravných dokladov, ktorá je rozhodná pre určenie výšky škody v zmysle ustanovenia článku V. predmetnej zasielateľskej zmluvy.

Tvrdenie žalobcu o tom, že táto formulácia článku V. mala mať len informatívny charakter nie je ničím podložené, naopak samotný žalobca údaje o hodnote zásielok uvádzané na prepravných dokladoch pokladal za relevantné údaje pri určení výšky poistného. Rovnako je podľa názoru súdu skutkovo i právne irelevantná argumentácia žalobcu o tom, že žalobca zodpovedá len za škodu vzniknutú pri obstarávaní prepravy, a nie pri samotnej preprave, ktorú však v danom prípade nadôvažok vykonával samotný žalobca, pričom Obchodný zákonník takéto konanie zasielateľa umožňuje, avšak zákon už neupravuje, že v takom prípade sa má zmluvný vzťah už posudzovať podľa ustanovení zákona upravujúcich zmluvu o preprave, z čoho vyplýva, že po celý čas plnenia predmetu zmluvy ide o zasielateľskú zmluvu. Za obstaranie a následné samotné vykonanie prepravy s odbornou starostlivosťou rozhodne nie je možné považovať prepravu zásielok s tak vysokou, a žalobcovi známou hodnotou jednou osobou a s nedostatočne zabezpečeným vozidlom, keďže zo znaleckého posudku jednoznačne vyplynulo, že zadný zámok vozidla nespĺňal bezpečnostnú funkciu a z trestného konania tiež vyplynulo, že po istý čas bolo vozidlo so zásielkami ponechané bez akéhokoľvek dohľadu. Podľa názoru súdu je irelevantné, či obsahom zásielok boli použité alebo nepoužité stravné lístky, nakoľko nepoužité stravné lístky jednoznačne slúžia ako platidlo a použité – znehodnotenú stravné lístky sú zase podkladom pre plnenie žalovaného vo vzťahu k jeho zmluvným partnerom, a to vo všetkých prípadoch vo výške odvíjajúcej sa od nominálnej hodnoty stravného lístku. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel súd k jednoznačnému záveru, že na strane žalovaného došlo ku vzniku škody vo výške 1.424.801,- Sk, a to v dôsledku zavinenia žalobcu ako zasielateľa a súčasne dopravcu. Žalobcovi v zmysle uzavretej zmluvy vznikla povinnosť uhradiť žalovanému vzniknutú škodu v lehote 7 dní. Žalovaný jednostranným prejavom vôle smerujúcim k započítaniu zo dna 31.1.2008, ktorý bol žalobcovi doručený dňa 4.2.2008, platne započítal svoju pohľadávku z titulu náhrady škody voči svojim záväzkom z titulu faktúr predstavujúcich predmet daného sporu a nezapočítanú časť svojho záväzku voči žalobcovi žalovaný žalobcovi uhradil bezhotovostným prevodom. Vzhľadom na tento platný jednostranný právny úkon žalovaného bolo už následné započítavanie zo strany žalobcu skutkovo i právne irelevantné, pričom žalovaný je i naďalej veriteľom žalobcu z titulu neuhradenej faktúry č. 370618 za dodané stravné poukážky v sume 7.532,43 eura

(226.922,- Sk) splatnej dňa 9.5.2008, vo vzťahu ku ktorej súd nevykonával podrobnejšie dokazovanie, keďže jej výška, skutkový a právny základ neboli medzi účastníkmi konania sporné.“

Ústavný súd konštatuje, že krajský súd v napadnutom rozsudku (v spojení s rozsudkom okresného súdu) dostatočne konkrétne, zrozumiteľne, no najmä právne korektne odôvodnil názor o správnosti rozsudku okresného súdu a na základe tejto skutočnosti potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa. Krajský súd svoj právny názor dostatočne odôvodnil aj vo vzťahu k odvolacím námietkam sťažovateľky. Ústavný súd preto nezistil v napadnutom rozsudku krajského súdu žiadne pochybenia, ktoré by nasvedčovali svojvôli krajského súdu. Nesúhlas sťažovateľky s právnym názorom krajského súdu vyjadreným v napadnutom rozsudku nezakladá sám osebe záver o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a ani nezakladá oprávnenie ústavného súdu nahradiť ho svojím vlastným. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06). Právny názor krajského súdu však takéto nedostatky rozhodne nevykazuje.

V súvislosti s námietkami sťažovateľky vo vzťahu k rozsudku krajského súdu ústavný súd dodáva, že podmienkou vzniku zodpovednostného právneho vzťahu medzi subjektom porušujúcim právnou povinnosť (záväzkovú alebo zákonnú) je okrem porušenia tejto povinnosti a vzniku škody aj príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi konaním, resp. opomenutím a vzniknutou škodou. Uvedené je explicitne vyjadrené aj v normatívnom texte Obchodného zákonníka, ktorý uvádza, že kto poruší svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu, je povinný nahradiť škodu tým spôsobenú druhej strane... (§ 373 Obchodného zákonníka). Predpokladom na úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody je teda preukázanie porušenia právnej povinnosti, vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi konaním alebo opomenutím (porušenie právnej povinnosti) a následkom (vzniknutou škodou). Vzniknutá škoda (v podobe skutočnej škody – *damnum emergens* alebo ušlého

zisku – *lucrum cessant*) musí byť spôsobená bez pochybností práve porušením právnej povinnosti. Samotná škoda ani samotné porušenie právnej povinnosti ešte nezakladá zodpovednosť za škodu a tomu korelujúce právo na jej náhradu. Príčinná súvislosť musí byť nielen tvrdená (*domnelá*), ale musí byť bezpečne preukázaná, pričom povinnosť tvrdenia, bremeno tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno, pokiaľ sa týka príčinnej súvislosti v civilnom procese, zafažuje v zásade toho účastníka, ktorého tvrdenie má byť preukázané. Vzťah medzi príčinou a jej následkom musí byť pritom bezpečne preukázaný a bezprostredný (m. m. I. ÚS 177/08).

V danom prípade všeobecné sudy posúdili vzťah medzi sťažovateľkou a žalovaným ako právny vzťah existujúci na základe uzatvorenej zasielateľskej zmluvy. Je nevyhnutné zdôrazniť, že zodpovednosť sťažovateľky (v postavení zasielateľa) za škodu na zásielke síce vyplýva z uzatvorenej zasielateľskej zmluvy, avšak súčasne zohľadňujúc činnosť sťažovateľky vykonávanej nad rámec základného rámca zasielateľskej činnosti, ktorá zahŕňala aj samotné vykonanie prepravy zásielky pre žalovaného, je potrebné posudzovať zodpovednosť sťažovateľky ako zodpovednosť dopravcu podľa zmluvy o preprave uzatvorenej v zmysle § 610 a nasl. Obchodného zákonníka. I keď možno čiastočne prisvedčiť námietke sťažovateľky, že z rozsudku krajského súdu v spojení s prvostupňovým rozhodnutím jednoznačne nevyplýva, podľa ktorého ustanovenia Obchodného zákonníka bola jej zodpovednosť za odcudzenie prepravovanej zásielky posúdená, vzhľadom na objektívny charakter zodpovednosti za škodu (tak v prípade zodpovednosti zasielateľa ako aj dopravcu) bez potreby preukázania zavinenia možno konštatovať, že v prípade sťažovateľky nedošlo k zásahu do materiálnej ochrany jej práv zo strany súdnej moci. Tvrdenia sťažovateľky v konaní pred všeobecnými súdmi, ako aj v sťažnosti podanej ústavnému súdu nie sú podľa názoru ústavného súdu spôsobilé privodiť pre ňu priaznivý výsledok sporu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd vyhodnotil rozsudok krajského súdu za ústavne akceptovateľný a argumentáciu sťažovateľky odôvodňujúcu porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru ako nedostatočnú na to, aby na jej základe bolo možné

v prípade prijatia sťažnosti na ďalšie konanie zistiť a preskúmať spojitosť medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a namietaným porušením označených práv.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky v tejto časti pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2015